

Pomázi Hétszínvirág Óvoda - Bölcsőde
2013 Pomáz, Jókai u. 2.
06-26-325-325
hetszinvirag@ovodak.pomaz.hu

Pomázi Hétszínvirág Óvoda - Bölcsőde

Pomázi Bölcsőde

Szakmai Program

Készítette: Szalontai Katalin
Pomázi Hétszínvirág Óvoda - Bölcsőde
Intézményvezető
Brinza Istvánné
Kispesti Egyesített Bölcsődék
Intézményvezető

Az intézmény adatai

Fenntartó szerv neve: Pomáz Város Önkormányzata
Címe: 2013 Pomáz, Kossuth L. u. 23

Székhely neve: Pomázi Hétszínvirág Óvoda - Bölcsőde
Címe: 2013 Pomáz Jókai u. 2.
Intézményvezető: **Szalontai Katalin**

Tagintézmény (telephely) neve: **Pomázi Bölcsőde**
Címe: 2013 Pomáz Templom tér 11.
Telefon: 06-26-325-378
E-mail: pomazibolcsode@gmail.com

Tagintézményvezető:
Fogadó órája:

Bölcsőde orvosa: **Dr. Kollár László**

Mottó

„ Lásd meg a gyermekedben a szellemi jót, adj neki biztonságot és szeretetet. Hidd el neki a törpét és a tündért, rossz szóval, gondolattal ne vétkezz ellene.”

(Kokas Klára)

A bölcsőde az első szociális szintér a családi nevelést követően, ahol a kisgyermek előtt kitágul a világ. Új ismereteket szerez, megtanul alkalmazkodni, beilleszkedni tágabb környezetébe. A mi feladatunk, hogy a szakmai tudásunk legjavát adva, meleg, meghitt, biztonságos környezetet teremtve segítsük a ránk bízott gyermekek szocializációját és optimális testi, lelki fejlődését.

Bemutakozás

I.1 Földrajzi elhelyezkedés

Pomáz a Dunakanyar hegyei között, a hegyek és a síkság találkozásánál, egy hegyek közé benyúló völgyben található. Pomáz területe 49,03km². Pestmegyében a Szentendrei Járásban, a budapesti agglomerációban, Budakalász és Szentendre szomszédságában helyezkedik el. Budapesttől 2,37 km - re északra fekszik. A budapesti Batthyány teret HÉV - vel 32 perc alatt lehet elérni.

(statisztikai adat Pomáz város honlapjáról)

ÉVEK	Lakónépeség száma (fő)
2015.01.01	17232
2014.01.01.	17127
2013.01.01	17178
2012.01.01	17080
2011.01.01	16964
2010.01.01.	16786
2009.01.01.	16506
2008.01.01.	16304
2007.01.01.	16202
2006.01.01.	15936
2005.01.01.	15799

Pomáz dinamikusan fejlődő agglomerációs település, 2015. január 1-én 17232 fő lakosa volt. Lakossága több nemzetiségű: szerb, német, roma és magyar. A város fejlődésével – új lakóparkok építésével – egyre több fiatal költözik ide. Ezen fiatal szülők jelentős része Budapesten dolgozik, így a bölcsődei elhelyezések iránti igény egyre nő.

Bölcsődénk elhelyezkedése a városon belül ideális, az épület tömegközlekedéssel és gépkocsival egyaránt jól megközelíthető. Az intézmény a központban, ám csendes, nyugodt helyen található. Többgyermekes szülők számára segítséget jelent, hogy a város egyik általános iskolája a bölcsőde közvetlen szomszédságában található.

I.2 Szociális térkép

Az önkormányzati fenntartású bölcsőde a 1960-as évek elejétől működik. 2010-ben pályázat útján teljes felújításon és bővítésen esett át az intézmény.

A településen megtalálhatóak a nevelési, - oktatási intézmények (4 iskola, 5 óvoda, 1 bölcsőde), szociális szolgáltatók (Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, idősellátás), egészségügyi ellátók (gyermek –felnőtt háziorvosi ellátás, védőnői szolgálat), illetve közművelődési intézmények (művelődési ház, könyvtár), templomok.

2015. január 1. és december 31. közötti időszakban a Védőnői Szolgálat gondozási adatai szerint a 0 - 3 éves korúak száma **557 fő**.

2015. évben a bölcsődét igénybe vevőgyermekek száma: 129 fő

Az év folyamán felvett gyermekek száma: 67 fő

Feltöltöttség: 100 %.

2015 – ben hat gyermek felvételét férőhely hiánya miatt el kellett utasítani.

2016. szeptember 1. állapot szerint bölcsődénkbe 66 gyermek felvételét kezdeményezték a családok, ebből 46 gyermeket helyeztünk el. Elutasításra került 20 fő, akik várólistára kerültek. A későbbi visszalépések miatt folyamatosan tudtuk ezeket a gyermekeket is fogadni. Jelenleg minden család igényét ki tudtuk elégíteni.

A Pomázi Bölcsőde szervezetileg a Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde többcélú intézmény tagintézményeként, szakmailag önállóan működik. Gazdaságilag nem önálló, anyagi forrásait, eszközbeszerzéseit a többcélú intézmény igazgatója biztosítja.

Ellátási terület: Pomáz Város közigazgatási területe

Férőhelyek száma: 78 fő

72 normál fejlődésmenetű gyermek

6 sajátos nevelési igényű gyermek (1 csoport)

Nyitva tartás: hétfőtől – péntekig 6 órától 18 óráig

Az 1997. évi XXXI. gyermekvédelmi törvény, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet együttesen meghatározza a bölcsőde működését. A „Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja” iránymutatása szerint gondozzuk, neveljük a ránk bízott gyermekeket.

A bölcsőde rendelkezik hatályos működési engedéllyel (Tanúsítvány), Alapító Okirattal, Szervezeti és Működési szabályzattal.

A bölcsőde azoknak a - 20 hetes kortól 3 éves korig - családban nevelkedő gyermekeknek biztosít napközbeni ellátást, akikről a szülei, törvényes képviselőik munkavégzésük, vagy munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban való részvételük, képzésben, nappali rendszerű iskolai oktatásban (felnőtt oktatás, felsőoktatás is) való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt (szociális helyzet, megfelelő fejlődés érdekében stb.) nem tudnak róluk gondoskodni.

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, orvosi javaslatra még egy évig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A szeptember 1. és december 31. között született gyermekek a következő nevelési év kezdetéig maradhatnak a bölcsődében, ha a szülő nyilatkozik arról, hogy óvoda helyett bölcsődei ellátásban szeretne részesülni.

A gyermekvédelmi törvény lehetővé teszi sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei gondozását és nevelését hat éves korukig, ha számukra biztosítva vannak a megfelelő személyi és tárgyi feltételek.

Bölcsődénkben ezek a feltételek rendelkezésre állnak. Utazó gyógypedagógus látja el a gyermekek fejlesztését.

Bölcsődénk helyi adottságai, felépítése

A Pomázi Bölcsőde emeletes intézmény. Az emeleten csak az irodák és a kiszolgáló egységek találhatóak meg. A gyermekek által használt helyiségek az épület földszintjén vannak

A bölcsőde helyiségei

A négy gondozási egységet más-más színnel jelöljük. Ezekhez a színekhez kötődik az adott gondozási egységben lévő gyermekcsoportok elnevezése. Ennek megfelelően van zöld, sárga, kék és barna gondozási egység; a zöldben található a Szöcske és a Teknős csoport, a sárgában a Csibe és a Pillangó csoport, a kékben a Delfin és a Szitakötő, a barna egység pedig a speciális fejlesztő csoport helye, amely a Maci csoport nevet kapta. Az említett színek a padlóburkolaton, a szőnyeg, a függöny és más textíliák színében jelennek meg.

A bölcsődében 3 egységben 6 csoport (12 fős) működik, a 4. egységben található a 7. csoportszoba, amely speciális csoportként funkcionál. A gondozási egységekhez 1 – 1 fürdőszoba kapcsolódik.

Átadó: Felszerelése: minden gyermek részére külön szekrény a váltóruha és cipő részére, pad, ülőke. (a korosztálynak megfelelő méretben)

Fürdőszoba (4 db): Gondozási egységenként (két csoportszobához) egy-egy fürdőszoba, ill. a speciális csoporthoz külön vizes blokk tartozik. A WC és mosdókagylók a gyerekek méretéhez alkalmazkodnak, valamint rendelkezésre áll pólyázó asztal, és minden gyermek részére saját fésű és törölköző elhelyezésre alkalmas tartó, valamint a gyermekek magasságában elhelyezett tükör.

Bölcsődénkben összesen tehát 7 csoportszoba található. Alapterületük egyenként 40 m². A csoport szobák saját terasszal és közvetlen kapcsolattal rendelkeznek a mosdó helyiségekhez, világosak, naposak, balesetmentes bútorzattal vannak berendezve, padlózatuk PVC, amely könnyen mosható, tisztántartható. A zöld gondozási egység két csoport szobája összenyitható. A fejlesztő csoporthoz tartozóan a csoportszobán kívül egy egyéni fejlesztő szobát is kialakítottunk.

Az emeleten található:

a vezetői iroda, gazdasági iroda, orvosi szoba, kisgyermeknevelői szoba, felnőtt mosdók, öltöző, takarítószer raktár, mosó-vasaló, szárító helyiség.

Konyha: helyiségei és berendezése az Európai Unió előírásoknak és a közegészségügyi szabályoknak megfelelő. A konyhának közvetlen természetes szellőzése van.

Szárazáru raktár, zöldségraktár, és előkészítő a konyha közelében található, a gazdasági folyosóról nyílik. A hűtőszekrények és mélyhűtők elhelyezése biztosított.

Szeméttárolók a bölcsőde épületén kívül, a játszóudvartól elkülönítetten található.

Az épület kívül-belül teljesen akadálymentes, személy-, teher- és étellifttel is rendelkezik.

Bölcsődénk kertjében található játszó eszközök EU szabvány szerint készültek;

II. Bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődébe felvehető minden olyan gyermek, akinek a szülei nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét kezdeményezheti a szülő.

A szülő hozzájárulásával - a körzeti védőnő,

- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- a család és gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 33§ foglaltak szerint tájékoztatási kötelezettsége van a napközbeni gyermek ellátást nyújtó intézménynek.

A bölcsőde az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselőjét az ellátás megkezdése előtt a következőkről a tájékoztatja:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről
- az intézmény által vezetett reá vonatkozó nyilvántartásokról
- az érték és vagyon megőrzés módjáról
- az intézmény házirendjéről
- a panaszjog gyakorlásáról
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.

Bölcsődénkben a gyermekek felvétele során az igénybevételi eljárást a Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde tagintézményeként az óvodákkal összehangolva folytatjuk le. Minden év tavaszán, előre meghatározott és a város honlapján, helyi újságban, plakátokon megjelenő kihirdetett napokon, egységesen végezzük a jelentkezők regisztrációját. A bölcsődei ellátást kérő szülő ekkor jelentkezési lapot tölt ki, melyen feltünteti a gyermek jelentkezésével kapcsolatban fontos adatokat, információkat, és megfogalmazza a kérelem indoklását. A beadott kérelmek alapján a felvételtől egy szakmai bizottság dönt a jelentkezést követő néhány héten belül. A szülőket írásban értesítjük a felvételi eredményről

A felvételnél előnyben kell részesíteni a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, ha a szülő igazolja, hogy munkába áll. Továbbá a gyámhatóság kötelezheti a szülőt arra, hogy vegye igénybe gyermeke számára a napközbeni ellátást. (Gyvt. 68.§. (3) a.) pontja)

A szülőnek (törvényes képviselőnek) a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolnia kell a házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

A felvételt nyert gyermekek szüleivel a bölcsőde megállapodást köt (lásd 1.sz melléklet), amelyben megtalálhatók az ellátás feltételei és körülményei, valamint a fenntartó által meghatározott mindenkori térítési díj összege, és az esetleges kedvezményekre jogosító körülmények.

A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Szakembereink tevékenységüket a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzik.

A **szülők joga**, van megismerni az intézményt, melyre a gyermeke gondozását-nevelését bízta. Megismerni a gyermekcsoportok életét, a gondozási-nevelési elveket. Joga van arra, hogy tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől. Véleményt mondjon és javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatosan. Megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A **szülő kötelessége**, hogy együttműködjön a gyermeke ellátásában részt vevő szakemberekkel és intézményekkel. Köteles betartani a házirendet. Az érvényben lévő szabályok szerint köteles fizetni a térítési díjakat.

A **gyermek joga**, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,

Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,

A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

Emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.

A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

A helyi gyermekjóléti szolgáltatásokról a lakosok a következő helyeken tudnak informálódni:

- Pomáz Város honlapján,
<http://www.pomaz.hu>
- A napközbeni gyermekellátás intézményeinek faliújságján
- Gyermekorvosi rendelőben,
- Védőnői Szolgálatnál
- SZSZK Család és Gyermekjóléti Szolgálat – 2013 Pomáz, Kossuth L. u. 21/a.
m:06/20/808-70-75
csaladesgyermekjoleti@szszk.pomaz.hu

III. A bölcsődei nevelés

„A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan

szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.” (15/1998(IV.30.) NM rendelet 10.sz. melléklet 2. pontja)

IV. A bölcsődei nevelés alapelvei

1.) A család rendszerszemléletű megközelítése

Programunk célja, hogy a szakmai értékek mentén egységes, jó gyakorlatot kövessünk a nevelés és gondozás területén. Munkánk során mindenkor szem előtt tartjuk azt a szakmai alapvetést, amit a „Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja” fogalmaz meg. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és annak családja áll. Ez a **rendszerszemléletű megközelítés** lehetővé teszi, hogy a családot alaposabban megismerhessük és ha szükséges támogassuk.

2.) A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

Fontos feladat a **korai intervenció** alkalmazása. A kisgyermeknevelőknek fel kell tudni ismerni a fejlődésbeli lemaradásokat, megtorpanásokat. Ezt jeleznie kell a bölcsődeorvos, a vezető felé, hogy a lemaradást minél előbb orvosolni lehessen.

3.) A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Fontosnak tartjuk, hogy a családi nevelés értékeit szem előtt tartva, hagyományait és szokásait elfogadva azokat erősítve vegyünk részt a gyermekek nevelésébe.

4.) A kisgyermeki személyiség tisztelete

Minden kisgyermek egyéni szükségletekkel rendelkező egyedi személyiség. Különleges bánásmód és védelem illeti meg.

5.) A kisgyermeknevelő meghatározó szerepe

Kollegáink mind szakmai, mind emberi hozzáállása, képességei, személyisége meghatározó a bölcsődei nevelésben. Figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait elhivatottan, jó légkörben, egymást segítve dolgoznak.

6.) A biztonság és a stabilitás megteremtése

Lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatásra. Biztonságot nyújtó személyi és tárgyi környezet állandóságára törekszünk. Bölcsődénkben megvalósul a „saját kisgyermeknevelő”- rendszer, a felmenőrendszer, csoport –

és hely állandóság. A folyamatos napirend segít a gyermeknek eligazodni a napi események sorában, így kiszámíthatóságot és biztonságérzetet nyújt.

7.) Fokozatosság megvalósítása

A bölcsődei nevelés minden területét érintő változások esetén érvényesülnie kell a fokozatosságnak. Minden egyes új helyzet a gyermek életében fokozatosan segíti alkalmazkodását.

8.) Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni.

9.) Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. „A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere,”(15/1998(IV.30.)NM.r. Alapprogram)

10.) A gyermeki kompetencia készítés támogatása

A tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtésével, a próbálkozásokhoz, tapasztalatszerzésekhez elegendő idő biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseiket és a spontán tanulás örömét. A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

V. A bölcsődei nevelés feladatai

1.) A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A felvételt nyert családokkal való első találkozás színtere a családlátogatás, ami lehetőséget ad arra, hogy saját környezetében megismerkedjünk a gyermekkel és a szülőkkel. Betekintést kaphatunk a család működésébe, ami később segítheti a jó partneri kapcsolat kialakítását, a kölcsönös bizalmon alapuló együttműködést. A kisgyermeknevelő a napi találkozások során közvetíteni tudja a koragyermekkorai fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

2.) Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Különös gondot fordítunk a gyermekek egészségének megőrzésére. A gyermekek testi fejlődésénél fontos tényező a mozgás és a táplálkozás. A hozzánk járó gyermekek részére a csoportszobákban és a játszóudvaron egyaránt biztosítva van a szabad mozgás lehetősége. Lehetőség nyílik a természet megfigyelésére, szaladgálásra, homokozásra, motorozásra, bújócskázásra egyaránt.

Levegőzés: Az évszaknak és időjárási viszonyoknak megfelelően – a lehető legtöbb időt töltjük a gyermekekkel a szabad levegőn. A levegőzés elmaradását nálunk csak a tartós eső, vagy rendkívüli időjárási körülmények indokolhatják. Pld. a szmog, a hőségriadó vagy a -5 C° fok alatti hőmérséklet, ónos eső stb.

Biztosítjuk a gyermekek korszerű táplálkozását a dietetikus ételmezésvezető segítségével. Naponta kapnak a gyerekek nyers zöldséget, gyümölcsöt, ezáltal is segítjük a rágásra nevelést. A minimalizált cukorfogyasztással vigyázunk a tejfogak épségére.

Különös gondot fordítunk a kultúrhygiénés szokások kialakítására.

Prevenációs feladatok megvalósítása érdekében egészségnapot szervezünk a családok számára.

Folyamatosan felülvizsgáljuk a játszó – és egyéb eszközök állapotát, a gyermekszobák és a kert berendezési tárgyait azért, hogy a baleseteket megelőzzük.

3.) **Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése**

A bölcsődei életben az együttlét helyzetei segítik az érvényesítést, a tolerancia és az empátia gyakorlását. Az egészséges és a sajátos nevelési igényű gyermekek körében megvalósuló integráció elősegíti az érzelmi és társas kompetenciák fejlődését. Az életkornak megfelelő szabályrendszer kialakításával a beszédfejlődés segítségével támogatja a kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés – gondozás helyzetét.

4.) **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

A megismerési folyamatok fejlődését segítjük:

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosításával,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatásával,
- ismeretnyújtással,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérve, megerősítve,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás

segítésével.

VI. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

„Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.” (Alapprogram)

1.) Tanulás

Ebben az életkorban a tanulás irányítója a kíváncsiság és az érdeklődés. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye! A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésében és/vagy a gondolkodásában. A kisgyermekkor tanulás szinterei: a gondozás, játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

2.) Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyerek között. Elsősorban a testi szükséglet kielégítése a cél. A gondozást úgy kell megvalósítani, hogy a gyermek aktívan részt vehessen benne, így fejlődik kompetencia készsége, hamarabb válik önállóvá. Biztosítani kell számára a biztonságos gondozás tárgyi feltételeit. A kisgyermeknevelőnek lehetősége nyílik a személyre szabott gondozásra, az egyéni bánásmód megvalósítására. Ismereteket tud nyújtani, a kommunikációjuk érzelmekkel töltött, fő motívum a dicséret, a megerősítés

3.) Játék

A játéknak a bölcsődében kiemelt szerepe van. A gyermekkor legjellemzőbb, legfontosabb tevékenysége, amely segíti a világ megismerését és elősegíti a testi és értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. Szoros kapcsolatban áll a gondolkodással, a beszéddel, a társas kapcsolatokkal, a kreativitással. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás, a társas viselkedés mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. Kisgyermeknevelőinknek folyamatos feladata, hogy jól felismerjék, mikor – milyen módon van szükség beavatkozásukra, részvételükre a gyermekek játékában.

4.) Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki és fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy. A mozgáslehetőségek és mozgásigény életkoronként és fejlődési szakaszonként változnak.

Ha a gyermek feladatként kapja a mozgást és még erre nem érett, a kudarc vagy az erőltetett gyakorlás elronthatja a további kísérletező kedvét. Ezért a bölcsődében különösen nagy jelentősége van az önként, saját kezdeményezésen alapuló, változatos mozgásformák gyakorlási lehetőségeinek.

Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolhatják az egyes mozgásformákat, ezáltal harmonikussá válik mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük.

A csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésére, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

5.) **Mondóka, ének**

A mondókák, énekek kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, fejlettségét, aktuális hangulatát. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömmélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. A gyermekek szívesen használják a dallam és ritmushangszereket. (furulya, triangulum, kasztanyetta, xilofon, csengő stb.) A kisgyermeknevelők saját kezűleg is készítenek hangszereket, pld: csörgődob)

6.) **Vers, mese**

Segíti a gyermekek értelmi és érzelmi fejlődését. Különleges szerepe van az emlékezet és képzelet fejlődésében. A bölcsődés korosztály szívesen hallgatja a róla szóló rövid mesét. Otthonról hozott képekből vagy a bölcsődében készült képekből is lehet mesekönyvet készíteni, amit nagyon szeretnek a gyerekek. A népi és az irodalmi műveket is egyaránt szívesen hallgatják.

7.) **Alkotó tevékenységek**

Bölcsődénkben az életkori sajátosságok figyelembe vétele mellett, a gyermekek fejlettségének megfelelően, a szokások kialakításával együtt ismerkednek különböző anyagokkal a kicsik. A megfelelő tárgyi eszközök és személyi feltételek megteremtésével, támogató figyelemmel segítjük a különböző alkotó munkát. Ezek az alkotó tevékenységek például a gyurmázás, a festés különböző technikái, firkálás, tépés, ragasztás stb. A gyerekek munkáit kitesszük a csoportszobában,

ha akarja el is viheti haza. A gyermek a felfedezés, a játék öröméért szabad akaratából tevékenykedik.

8.) Egyéb tevékenységek

Termések, falevelek gyűjtése az udvaron. Gyümölcsnapon ismerkedés a gyümölcsök színével, formájával. Ünnepeköröknek megfelelően ismerkednek a gyermekek a hagyományos szokásokkal. A családokkal közös programokat szervezünk, ahol együtt kézművesednek kicsik és a nagyok. Pld.: Márton napi vigasságok.

VII. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

1.) „Saját kisgyermeknevelő” – rendszer

A bölcsődébe kerülő kisgyermek biztonság érzetének kialakulását segíti a saját kisgyermeknevelő rendszer megvalósulása. A bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanaz a kisgyermeknevelő gondozza, - neveli a rá bízott gyermeket, illetve nyomon követi a fejlődését, dokumentálja azt. A kisgyermeknevelő az ún. ölelkezési időben (az - az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van) idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. Folyamatos tájékoztatást nyújt a szülő részére, és szükség esetén a bölcsőde orvosa felé.

2.) Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoportok létszámának kialakítása jogszabály által meghatározott. A két éves kort még be nem töltött gyermekek esetében 12, míg a 24 hónapot betöltött gyermekek esetében 14 fő nevelhető és gondozható egy bölcsődei csoportban. Ha a gyermek veszélyeztetett és felvételét a védelembe vétele okán a Gyámhivatal vagy a Család és Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezi év közben, akkor 1 fővel túl lehet lépni a csoport létszámát. A következő nevelési év kezdeténél helyre kell állítani a jogszabályban előírt létszámot. Ha valamelyik kicsiről év közben derül ki, hogy sajátos nevelési igényű, akkor is túlléphető 1 fővel a csoportlétszám. Hat fő sajátos nevelési igényű gyermek gondozását, nevelését két szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Számukra a fejlesztést a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa biztosítja. Az ide járó gyermekek rendelkeznek szakértői véleménnyel (határozat). Bölcsődénk speciális csoportot működtet a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermekek részére.

A csoport kialakításnál figyelembe kell venni a létszámot, életkort, a kisgyermeknevelői állandóság meglétét. A homogén csoportok nem minden esetben biztosíthatók.

3.) Tárgyi feltételek

A jogszabályoknak megfelelően és a szakmai előírások szerint igyekszünk biztosítani a gondozási egységek tárgyi felszereltségét.

Folyamatosan ellenőrizzük a bútorok és használati eszközök állapotát, ezeket szükség szerint cseréljük, javítjuk vagy pótoljuk. Mind a csoportszobák és a játszóudvar biztonságos környezetet nyújtanak a gyermekek számára. Megfelelő minőségű és mennyiségű nagymozgásos eszközök vannak a szobákban és a szabadban is. A játékkészlet összeállításánál figyelembe vesszük az egészségügyi és pedagógiai szempontokat, a gyermekek életkorát és a csoportok összetételét. Törekedtünk arra, hogy mind a játékok, mind a berendezési tárgyak könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők, és biztonságosak legyenek. A játékok elhelyezése nyitott játékpolicokon, tárolóedényekben történik. Törekszünk arra, hogy mindig a korosztálynak megfelelő játékok legyenek a polcokon, legyen hely a pihenésre, elvonulásra is.

4.) Napirend

A folyamatos napirend a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit és a biztonságérzetet biztosítja a csoport számára.

A napirend függ a csoport létszámától, korösszetételétől, az évszakoktól.

A napirendhez szorosan kapcsolódik a kisgyermeknevelők gondozási munkarendje és a bölcsődei dajkák feladatainak meghatározása.

A jól megszervezett napirend segít a gyermekeknek a napi eseményekben történő eligazodásban. A családokkal való egyeztetések során kialakított napirend segíti a közösen alkalmazott nevelési elvek megvalósulását is.

VIII. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

1.) Családlátogatás

Célja: A családdal való kapcsolatfelvétel és a gyermek otthoni környezetben való megismerése.

Az első családlátogatás a beszoktatás előtt történik. Kisgyermeknevelőink előre egyeztetett időpontban látogatják meg otthonukban a gyermekeket. Kisebb saját készítésű ajándékkal készülnek a kollégák.

2.) Beszoktatás (adaptáció)

A szülővel történő fokozatos beszoktatás során a kisgyermeknevelő és gyermek között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket az új környezet elfogadásában és a beilleszkedésben. Legalább 2 hetet szánunk rá. A kisgyermeknevelő a szülőtől fokozatosan veszi át a gyermek ellátását. Figyelembe veszi a gyermek otthon kialakult szokásait.

3.) Napi kapcsolattartás

A gyermekek érkezésekor a szülő információt nyújt a kisgyermeknevelőnek az előző nap otthoni eseményeiről, illetve a bölcsődéből való távozáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőt az aznapi történekről.

4.) Egyéni beszélgetés

Szülői vagy kisgyermeknevelői kezdeményezésre jön létre. Csak a saját gyermekéről szóló egyszemélyes és egyéni tartalommal megtöltött, bizalomra épülő beszélgetés. Pld: válás, új élethelyzet stb.

5.) Szülőcsoportos beszélgetések

A kisgyermeknevelők szervezésében az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei beszélgetnek aktuális nevelési és gondozási témákról. A szülőcsoportos beszélgetést kezdeményezheti a szülő, vagy a kisgyermeknevelő. Pld.: szobatisztaságra nevelés kérdései, önállósági törekvések segítése, közös programok szervezése stb.

6.) Szülői értekezlet

A bölcsődébe járó gyermekek szülei számára szervezett tájékoztató jellegű értekezlet. Az első szülői értekezlet a nevelési év elején, a második az óvodai beiratkozás előtti időszakban valósul meg. Itt fontos és hasznos információk hangozhatnak el a bölcsődei élet sajátosságairól, házirendről, befizetésekről,

az óvodába történő átmenetről stb. A szülői értekezleten munkatársaink és a bölcsőde orvosa is részt vesznek.

7.) Indirekt kapcsolattartási formák

A közérdekű információkat, elérhetőségeket a szülők igény szerint személyesen, telefonon vagy e-mailen keresztül is megkapják, a fontos információk a csoportok faliújságjain is olvashatók.

IX. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

Közvetlen, élő kapcsolatunk van a Családsegítő és Gyermejkölcsődei Szolgálattal. Kölcsönösen jelezzük egymásnak a problémákat, segítjük egymás munkáját. A bölcsőde vezetője részt vesz a jelzőrendszeri megbeszéléseken.

A helyi óvodákkal - a közös anyaintézmény kapcsán – jó a kapcsolatunk. Rendszeresen tartunk egyeztetést az óvodába kerülő gyermekekről. Közös stratégiáink és céljaink nyomán biztosítjuk a gyermekek számára az intézmények közötti könnyű átmenetet. Az óvodába kerülést megelőzően az óvónénik meglátogathatják a gyermekeket a bölcsődében, illetve az oviba készülő kicsik, szüleikkel együtt meglátogathatják az óvodát is. Így szeptemberben már ismerős arcok fogadják új környezetükben az „új ovisokat”. Együttműködésünk tudatos és összehangolt.

A környékbeli bölcsődékkal is folyamatos az együttműködés. Tapasztalatcseréket szervezünk, látogatásokat teszünk az intézményekben. Ez az együttműködés segíti a szakmai munka minőségének megtartását, illetve javítását.

X. Kiemelt szakmai célok

1.) Speciális csoport

Bölcsődénkben erre a célra biztosított külön helyiségben lehetőség van sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés-specifikus komplex fejlesztésére (0-6 éves korig). A feladatot a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusa látja el. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, az érzelmi és/vagy a kognitív funkciók, a kommunikáció terén lemaradással küzdő, valamint érzékszervi és/vagy mozgássérült gyermekek nevelése gondozása többlet-törődéssel, speciális szakemberek bevonásával történik. A gyermek bölcsődei felvétele a területileg illetékes szakértői bizottság javaslata alapján történik. A pomázi bölcsődébe járó gyermekek esetében a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budapesti Tagintézménye 1. sz. Szakértői Bizottság végzi ezt a feladatot. A bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis készül. Az utazó gyógypedagógus a tanév elején pedagógiai megfigyeléseit írásban rögzíti (a fejlődési lapon és pedagógiai jellemzés formájában).

Mind ezek és a gyermek gyógypedagógiai – pszichológiai – orvosi vizsgálati lelete alapján készíti el a gyermek egyéni terápiás tervét, és tervezi meg a fejlesztést, melyet a szülővel megbeszél. A gyógypedagógus a terápia során, folyamatos egyéni megfigyelést végez, melynek eredményét a fejlesztés naplójában rögzíti.

Egyéni fejlesztő foglalkozásokat tart, kijelöli a kisgyermeknevelők speciális feladatait. Szükség esetén konzultál pszichológussal és más szakemberekkel. 2-3 havonta újra felméri a gyerekek állapotát, és ehhez igazítja a programot. A bölcsőde szakembereivel team-ben dolgozik. A speciális csoportban a napirend fontos része az egyéni és a csoportos foglalkozás. A speciális csoportban egy kisgyermeknevelő maximum 3 gyermeket lát el.

A fejlesztés legfontosabb területei: a nagymozgások, a finommotorika, a szociális-érzelmi terület, a gondolkodási-kognitív terület, az érzékszervek, a kommunikáció fejlesztése, az önkiszolgáló tevékenység kialakítása.

A korai fejlesztést igénylő gyermekek igen heterogén csoportot alkotnak, ezért az alkalmazott módszerek is gyermekenként eltérőek lehetnek. Ezek a módszerek: bazális stimuláció a legsúlyosabban sérültek részére (minden rendelkezésre álló érzékelő receptor ingerlése a lehető legegyszerűbb ingerekkel), TSMT terápia (tervezett szenzomotoros tréning), Ayres terápia elemei, komplex gyógypedagógiai fejlesztés, nem verbális és képkommunikáció bevezetése.

Amennyiben a feltételeket meg tudjuk teremteni, a fejlesztő módszereket hidroterápiával egészítjük ki.

2.) Integráció megteremtése

Az új irányelvek szerint törekszünk arra, hogy a ránk bízott sajátos nevelési igényű gyermekeket a speciális csoportból integráljuk az egészséges fejlődésmenetű gyermekcsoportokba. Ez a törekvés az óvodába kerülés előtt segíti a gyermekek és családjaik fokozatos alkalmazkodását a tágabb környezethez.

3.) Megfelelő tárgyi környezet folyamatos biztosítása

A gyermekek számára biztonságot nyújtó ingerekben gazdag, tevékenykedésre készítő tárgyi környezetet alakítottunk ki. A játszóudvar átalakítása azonban még szükségszerű, tovább segítheti a szabad levegőn való mozgáshoz szükséges alapterület növelését. Ehhez anyagi forrásokra is szükség van, ezért keresni kell azokat. A nagymozgásos játékkészlet elrendezését is újra gondoljuk.

4.) Személyi környezet állandóságának biztosítása

Nagyon fontosnak tartjuk a személyi állandóság biztosítását minden gyermekcsoportban. A gyermek akkor érzi jól magát, ha a bölcsődei élete során ugyan az a kisgyermeknevelő gondozza és neveli, akit az első naptól kezdve ismer és a beszoktatás során elfogadott. Kialakul közöttük a kötődés, biztonságban érzi magát. Sokkal kevesebbet beteg, mint az a társa, akinek ez nem adatott meg, ezért minden kicsi számára igyekszünk biztosítani a „saját kisgyermeknevelőt”. Törekszünk arra, hogy ne csak a gyermekek érezzék jól magukat a nap folyamán, hanem a munkatársaink is. Környezetünket ezért szépítgetjük, dekoráljuk. Segítjük egymást a szakmai kihívások megoldásának megtalálásában is. Rendszeresen tartunk munkamegbeszéléseket, ahol értékelünk, elemzünk, kitűzzük a következő időszak feladatait, aktuális problémákat oldunk meg.

5.) Hagyományaink, ünnepeink

A hétköznapi munka mellett, ünnepek rendezvények színesítik életünket.

A farsangi vigadalom nagy élmény a gyerekek számára. Egyszerű jelmezeket készítünk, feldíszítjük a szobákat, játszunk, zenélünk, énekelünk.

A tavaszvárás legfontosabb ünnepe a húsvét. A felkészülés az ünnepre, már hetekkel előbb elkezdődik. Locsoló verseket, mondókákat mondunk, tavaszváró dalokat énekelünk, játékainkba belecsempésszük a régi népszokások elemeit.

A kertben elrejtett csoki-tojásokat, nyuszikat, báránkákat, nagy izgalommal keresik meg a gyerekek.

Anyák napján a kicsik kedves ajándékokat adnak át édesanyjuknak, ezeket előzőleg együtt készítjük.

Gyermeknap multságunk a játszókertben zajlik. Erre a szülőket is várjuk, hogy gyerekeikkel együtt töltsék a napot.

A Mikulás mindenkinek hoz valamit, a gyerekekkel közösen énekelve, mondókázva, rövid versekkel köszönjük meg az ajándékokat.

A karácsonyi ünnepkörre való készülődés is jóval az ünnepek előtt megkezdődik. Az adventi előkészületeket is igyekszünk néphagyományokra - gondolva a nemzetiségekre is - alapozni. Karácsonykor fát állítunk és felkészítjük a gyerekeket arra a csodálatos élményre, amit a meghitt családi ünnep adhat.

Ünnepeinkre lehetőség szerint meghívjuk a közelben lévő idősek klubjának tagjait, akik maguk készítette apró ajándékokkal érkeznek – „pótnagymamai, pótnagypapai” szerepben. Ilyenkor kicsit együtt játszanak, énekelnek. A gyerekeknek és az időseknek is élmény ez, kölcsönösen jó hatással vannak egymásra. Ezzel a szokással is értékeket közvetítünk a gyermekek felé. (pl. az idősek tisztelete, szeretete).

XI. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Bölcsődénkben jelenleg nincs plusz szolgáltatás, de figyelemmel kísérjük a szülői igényeket.

X. Érdekképviselet

Az 1997. évi XXXI. törvény 36. § (1) A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviseleti fórumánál.

Bölcsődénkben aktívan dolgozik a Szülői Érdekképviseleti Fórum (működési szabályzat alapján). Vezetősége és tagjai rendszeresen találkoznak, kreatív ötleteikkel és felajánlásaikkal segítik intézményünk működését, jelzik a felmerülő problémákat.

Pomáz Gyermekjogi képviselője:

Berze Mariann – e-mail: berze.mariann@obdk.hu, tel.: 06-20-4899-565

XI. Humánerőforrás

Bölcsődénkben 24 fő dolgozó van.

Részletesen: 1 fő vezető, 16 fő kisgyermek nevelő, 4 fő bölcsődei dajka, 1 fő dietetikus ételmezésvezető, 1 fő konyhai kisegítő, 1 fő szakács. Munkánkat segíti még a bölcsőde orvosa megbízással.

A munkaköri leírások és az SZMSZ. rögzítik a hiányzás esetén történő helyettesítések rendjét.

Képzés, továbbképzés

2001.-ben megtörtént a jogszabály alapján (8/2000(VIII.4.) SzCsM rendelet) szakdolgozóink nyilvántartásba vétele. A középfokú képesítéssel rendelkező kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettsége 6 év alatt 60 kredit, míg a felsőfokú képesítéssel rendelkező vezetőnek és kisgyermeknevelőknek 80 kreditpont értékű képzés teljesítése szükséges. Megtervezzük, ütemezzük és figyelemmel kísérjük a munkatársak creditszerzési időszakait, biztosítjuk számukra a tanfolyamokon való részvételt.

Kiemelt fontosságot tulajdonítunk annak, hogy a továbbképzésen elsajátított ismereteket, információkat, a részt vevők megosszák munkatársaikkal, ezért havonta házi továbbképzéseket, szakmai konzultációt tartunk. A szentendrei regionális

módszertani segítő bölcsődétől is kérünk szakmai támogatást. A sajátos nevelési igényű gyermekkel foglalkozó kisgyermeknevelők speciális képzésben vesznek részt.

A bölcsődei élet megszervezésének alapjai

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat a Házirend tartalmazza.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőkkel való kapcsolattartás nagyon jól működik intézményünkben. A kisgyermeknevelők naponta beszélgetnek a szülőkkel, a gyermekekkel kapcsolatos kérdésekről, kölcsönösen tájékoztatják egymást.

Már a jelentkezéskor is bepillantást nyerhet a szülő a bölcsődei életbe, az első szülői értekezleten bemutatkozunk, tájékoztatót tartunk majd csoport beszélgetésekre is sor kerül.

A szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

A közérdekű információkat, elérhetőségeket a szülők igény szerint személyesen, telefonon vagy e-mailen keresztül is megkapják, a fontos információk a csoportok faliújságjain is olvashatók.

A kapcsolattartás formái:

- beszélgetések érkezéskor-hazamenetelkor
- szülői értekezletek
- hirdetőtábla
- üzenő füzet
- időpont-egyeztetés után egyéni beszélgetés
- fogadó órák
- szülőcsoportos beszélgetések.

XII. Dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése miatt, és a fejlődési folyamatok alakulásának megfigyelése érdekében dokumentációt vezet. Ennek célja, hogy nyomon kövessük a gyermekek fejlődését, észre vegyük a hátrányos helyzetű gyermekeket és segítsük felzárkóztatásukat. A magas színvonalú ellátás, gondozás - nevelés segíthet enyhíteni a fejlődési lemaradásokat. A dokumentáció nem minősíti a gyermeket, tárgyyszerű közléseket tartalmaz.

A szülő kérésére meg kell mutatni a saját gyermekéről készült dokumentumokat, viszont a másik gyermek dokumentációjába a személyiségi jogok tiszteletben tartása és az adatvédelemre kiterjedő szabályok miatt nem nézhet bele.

A bölcsődei ellátással kapcsolatosan más fajta dokumentációk is vezetve vannak.

Dokumentációk vezetése munkakörönként:

Tagintézményvezető által vezetett dokumentáció

- felvételi könyv (SZ.NY.3354-10 r.m.sz.ny.)
- havi statisztika
- bölcsődei kimutatás
- fertőző betegségekről történő kimutatás
- dolgozók egészségügyi kiskönyve
- dolgozók jelenléti kimutatása
- dolgozók szabadságának nyilvántartása

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció

- csoportnapló naponta
- napi jelenléti kimutatás (33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.)
- bölcsődei gyermekegészségügyi törzslap, fejlődési lappal együtt (C.3354-6/a.r.sz.ny.r.)
- A kisgyermeknevelői bejegyzés egy év alatti gyermekek esetében havonta, egyébként negyed évente összefoglaló a gyermek fejlődéséről
- üzenőfüzet a szülőknek a napi jelentősebb eseményekről,
- fejlődési napló. Nyomon követi a gyermek fejlődését a bekerüléstől a távozásig.
- kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői bizottsági, illetve egyéb szakvizsgálatokhoz.

Bölcsődeorvos dokumentációs feladatai

- egészségügyi törzslap vezetése
- étlap véleményezése, aláírása
- az élelmezés ellenőrzése

Gyógypedagógus által vezetett dokumentáció - speciális csoport -

- egyéni fejlesztési terv
- egyéni fejlesztési napló
- értékelő lap
- csoportos foglalkozás terve
- gyógypedagógiai felmérés
- gyógypedagógiai szakvélemény
- forgalmi napló

Élelmezésvezető

- étlapok
- diéták (diétákat alátámasztó szakorvosi javaslat fénymásolata)

- egyéb az élelmezéssel kapcsolatos gazdasági dokumentáció

Bölcsődei dajkák

- takarítási lapok vezetése (prevenció)

A bölcsőde dokumentumai megtekinthetők Pomáz város honlapján, és az intézmény vezetői irodájában (Szakmai Program, SZMSZ). A Házirend minden bölcsődei csoport faliújságján megtalálható. A bölcsőde Tanúsítványa jól látható helyen..... ki van függesztve.

XII. Élelmezés

A bölcsődei étkezést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet alapján szervezzük. A bölcsődei élelmezés során a korszerű táplálási elveket vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék mennyiségileg elegendő, minőségileg helyes összetételű, biztonságos, a higiénikus követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal készített és élvezhető legyen.

Diétás étkezést biztosítunk a szakorvosi véleménnyel rendelkező gyermekek részére.

Csecsemő táplálás

A bölcsőde 20 hetes kortól fogadhat csecsemőket, ezért számukra biztosítani kell a megfelelő táplálékot. Jelenleg bölcsődénkben nincs 1 év alatti gyermek, de fel vagyunk készülve a csecsemők fogadására is. Szülővel történő egyeztetés után a bölcsőde orvosa írja fel a megfelelő tápszert a gyermek részére. A még anyatejjel táplálkozó csecsemő édesanyja részére, ha igényli biztosítani tudjuk a szoptatás lehetőségét. A csecsemő ételei külön, a tejkonyhában készülnek el.

Kisgyermek táplálás

Az étlapot a bölcsődevezető – élelmezésvezető -, bölcsőde orvosa állítja össze 1-2 hétre előre. Figyelembe vesszük, hogy a bölcsődei élelmezésben minimum 4x étkezés esetén a napi energia és tápanyag-tartalom 75%-át kell biztosítani.

A heti étlapot mindig kifüggesztjük, így tájékoztatjuk a szülőket az étrendről.

Közegészségügyi szabályok

A nyersanyag és az étel útja nem keresztezi egymást.

A konyha helységei könnyen tisztíthatóak és fertőtleníthetőek. A konyhában a HACCP előírásoknak megfelelően járunk el.

A konyha és kiegészítő helyiségei biztosítják a szakosított tárolás / raktározás lehetőségeit. A tej, a hús és zöldség – gyümölcs félék elhelyezése külön hűtőkben történik, a hűtőszekrények hőmérőkkel felszereltek a megfelelő hőfok biztosítása érdekében.

A szakszerű nyersanyag előkészítés, a készételek higiénikus előállításának, tárolásának feltételei a konyhában adottak. Az elkészített ételből vett ételmintát 48 órán át tároljuk.

A mosogatást 62/2011. (VI.30.) VM. rendelet szerint végezzük.

Az étkezéssel foglalkozó személyek, érvényes egészségügyi könyvvel rendelkeznek, a munkáltató biztosítja számukra a védőruhát és védőcipőt.

Az ételmaradék elszállítása napi rendszerességgel történik.

XIII. Egészségmegőrzés

Különös gondot fordítunk a gyermekek egészségének megőrzésére.

Közvetlen prevenció

A gyermekek testi fejlődésénél fontos tényező a mozgás és a táplálkozás.

Vitamin- és ásványianyag: a napi étkezések megtervezésénél figyelemmel kísérjük a gyermekek vitamin és ásványianyag-szükségletét, és az egészséges táplálkozás alapelveit.

Hetente 2-3 alkalommal főzelék az ebéd, naponta kapnak a gyerekek nyers zöldséget, gyümölcsöt, a fehér kenyér arányát igyekszünk csökkenteni a reggeli és az uzsonna tervezésénél. Rágásra nevelünk, kevesebb cukrot fogyasztunk (gyermekfogászati prevenció).

Levegőzés: Az évszaknak és időjárási viszonyoknak megfelelően – a lehető legtöbb időt töltjük a gyermekekkel a szabad levegőn. „Nincs rossz idő – csak nem megfelelően öltöztetett gyermek”. A levegőzés elmaradását nálunk csak a tartós eső, vagy rendkívüli időjárási körülmények indokolhatják. Pl.: a szmog, a hőségriadó vagy, ónos eső stb. A gyerekeket – 5 C° fok alatti hőmérséklet esetén tilos a szabadban altatni.

Baleset-megelőzés

Folyamatosan felülvizsgáljuk a játszó – és egyéb eszközök állapotát, a gyermekszobák és a kert berendezési tárgyait. Ügyelünk arra, hogy ne legyenek

balesetveszélyes tárgyak a gyerekek közelében (kiálló szögek, élek, törött játékok, stb.)

Gyógyszeradás, elsősegély

Bölcsődénkbe csak egészséges gyermekek jöhetnek, erről a tényről a házi gyermekorvos ad igazolást. Lázás, hurutos, antibiotikummal kezelt gyermek nem jöhet bölcsődébe.

A bölcsődében sürgős esetben csak láz- és fájdalomcsillapítót kap a gyermek.

Lázás, kitiltott gyermek csak orvosi igazolással jöhet ismét bölcsődébe. A szülőknek írásban (üzenő füzet) kell nyilatkozniuk, a gyógyszerzedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben (milyen gyógyszert kaphat a gyermek, mire érzékeny, stb.) és a kisgyermeknevelőnek is be kell írni az üzenő füzetbe, hogy milyen gyógyszert adott a gyermeknek.

A bölcsőde orvosa állítja össze a gyógyszereszkeregy készletét.

- lázcsillapítók (kúp, tableta, szirup, inj.)
- görcsoldók (kúp, tableta)
- allergia elleni szerek (tableta, szirup)
- életmentő gyógyszerek

XIV. Zárzó

A szakmai program a 6/2016.(III.24.) EMMI rendelete alapján készült, ami a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet módosításáról szól.

Bölcsődénk működése, a szakmai programban foglaltak megvalósulása sok pomázi család életét segíti. A gyermekek egy kiegyensúlyozott, egységes, egymásra épülő, azonos elveken nyugvó nevelési rendszerben fejlődhetnek tovább.

A Pomázi Bölcsőde szakmai programjának aktualizálása folyamatos, a jelenlegi törvényi és rendeleti változásoknak megfelelően módosult. Hatályba lépése 2019. március 7., amely visszavonásig érvényes.

Pomáz, 2019. február 25.

Szalontai Katalin

Pomázi Hétszínvirág Óvoda- Bölcsőde
Intézményvezető

Brinza Istvánné
Kispesti Egyesített Bölcsődék
Intézményvezető

ZÁRADÉK

Tárgy: a bölcsődei Szakmai Program elfogadása

A bölcsőde Szülői Érdekképviseleti Fórum, az SZMSZ-ben meghatározott kérdések szabályozásához az egyetértését.....év.....hó.....napján megadta.

.....
Szülői Érdekképviseleti Fórum elnöke

A bölcsőde nevelőtestülete a Szervezeti és Működési Szabályzatot.....év.....hó.....napján tartott határozatképes ülésén.....% - os igenlő szavazattal elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

.....
Nevelőtestület képviselőjében

.....
Nevelőtestület képviselőjében

Kelt:.....

.....
Intézményvezető

A Pomázi Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzatát Pomáz Város Önkormányzata, mint fenntartó /2019.(III.06.) számú határozatával jóváhagyta.

Kelt:.....

.....
Fenntartó

Határozati javaslat :

/2019. (III.06.) sz. Ök. határozat

Pomáz Város Önkormányzatának Képviselő-testülete szavazattal
jóváhagyja a Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzatát és
Szakmai Programját.

Határidő : azonnal

Felelős: Vicsi László, polgármester